

Gorenjec

List za gospodarstvo, socialno politiko in prosveto

Uredništvo in uprava, Strossmajerjev trg 1
Tel. št. 73.

Leto XXII.
Kranj, 30. julija 1938

Izhaja vsako soboto.
Naročnina: celoletno 40.- Din, polletno 20.- Din,
četrtletno 10 Din.

Naša državotvornost

L. 1938 bo v zgodovini slovenskega naroda zapisano z zlatimi črkami. Pričalo bo še pozni rodovom o naši močni slovenski katoliški zavesti, ki je vprav tega leta dobila na mogočnih taborih tako značajan povdarek, da je ne morem zatemniti nobeno izvijanje dejstev naših političnih nasprotnikov, in ne bo zatemnilo omalovaževanje narodnih propalic in izdajalcev.

Pa ni samo naša slovenska katoliška zavest, ki daje obeležje našim taborom po širni domovini! Na vseh taborih in proslavah smo Slovenci jasno izpričali svojo državotvornost, ki nam jo pa še po 20 letih naše skupne države odrekajo naši politični nasprotniki. Zakaj?

Vsak narod ima dve največji dobrini: zemljo, ki je gnotne narave, in narodnost, ki je bolj duhovne narave. Da bosta ti dve narodovi dobrini ostali še nadalje svojina in svojstvo naroda

Slovenci smo v svoji skupni državi v dobi 20 let preživeli že marsikaj, kar je morda že marsikomu izvaljilo vprašanje, ali smo res samo manjšinski narod, ki mu grozi obstanek. Nihče nam Slovincem ne more očitati, da ne bi za svojo skupno državo storili vsega, kar se le more zahtevati od vsakega državljana, ne samo to, tudi vse, kar je zaveden državljan dolžan storiti in žrtvovati za skupno domovino, smo Slovenci radevolje doprinesli za naše skupne koristi. Samo nekaj ni šlo v glavo našim političnim nasprotnikom, namreč to, da nismo hoteli prestopiti biti Slovenci, da smo svoje državljansko življenje in delovanje predvsem usmer-

Ves slovenski kmečki stan bo 7. avgusta na Brezjah zbran

Hitro teko dnevi in se bliža 7. avgust, naš kmečki praznik. Na ta dan se bo zbralo na Brezjah slovensko kmečko ljudstvo: Z Gorenjskega in Dolenjskega, s Posavja in Podravja, z Haloz, Prekmurja in Pohorja, iz Savinjske doline in Slovenskih gor. — od vsepovsod, kjer prebiva veren slovenski kmečki rod. — so prijavljeni tisoči kmečkih ljudi, ki se bodo z vozovi in kolesi, avtobusi in vlaki pripeljali v nedeljo 7. avgusta na Brezje, na slovenski kmečki tabor.

Pojdite ta dan na Brezje tudi Vi vsi, ki se nite prijavili, ki dozdej še niste zatržno vedeli, če vam bo mogoče iti! Opravili boste božjo pot, obenem pa boste navzoči na veličastnem kmečkem zborovanju, kakor ga še ni bilo. Z udeležbo na kmečkem taboru boste pokazali svojo kmečkostanovsko zavednost pred javnostjo in našimi voditelji! Naš kmečki tabor bo mogočen dokaz kmečke zvednosti in skupnosti vseh slovenskih kmetov.

Redkokdaj se vam nudi za romanje na Brezje tako ugodna prilika kot zdaj: preskrbeli smo za posebni vlak iz Ljubljane do Otoč (Brezje), tako da je tudi udeležencem iz najbolj oddaljenih krajev mogoče priti v enem dnevu na Brezje in nazaj domov. Tudi ne bo nobenih sitnosti. Za udeležbo na našem kmečkem taboru ni potrebna nobena taborna knjižica ali izkaznica! Le taborni znak, s katerim boste oproščeni tudi plačila mostnine na Brezjah, si kupite pri domači Kmečki zvezi ali pa pred cerkvijo, oziroma pred mostom na Brezjah. Nedeljsko karto si kupite vsi na domači postaji naravnost do Otoč, in vse je opravljeno! Nobenih potrdil o udeležbi ne rabite, nobenega žigosanja izkaznice ni treba!

Prebežite pazljivo vsa navodila v zadnjem „Oraču“!

jali po devizi: Samo dober Slovenec more biti dober Jugoslovian.

Menda je odveč in popolnoma nepotrebno, da bi še posebej naglašali, da smo Slovenci ostali še vedno državotvorni, čeprav so nas že imenovali in ožigosali pri naših bratih, da smo protidržavni elementi, ki skušajo samo dobiti priliko, da se naša narodna država razbije. Res so morali biti zelo kratkovidni in zaslepljeni v svojem političnem sovraštvu, da so nam odrekli ono, kar pri nobenem zavednem katoliškem Slovincu ne more biti sploh vprašanje.

Ko danes nikjer ne vidijo sadov in uspehov tega svojega, lahko rečemo, raznarodovalnega delovanja med nami Slovenci, hočejo prikazati vse naše izjave, podane na veličastnih taborih kot neodkritosrčne in celo lažne. Menda ni nikjer na svetu politična zagrizenost in sovraštvo tako veliko, kot ravno pri nas. Tudi drugod so hudi politični boji, toda nihče vsled tega ne bo odrekal svojemu političnemu nasprotniku njegovo državno zavest. Smešno bi bilo očitati bratu Srbu, ki v svojem političnem prepričanju ne soglašja s sedanjim režimom, da je protidržaven element, da hoče rušiti našo državno skupnost! Nihče ne bo očitati bratu Srbu, da je izdajalec naše države, če trdi in javno kaže, da je pripadnik srbskega naroda Jugoslovian. To se mora zgoditi samo nam Slovincem, ker imamo med seboj toliko „pametnih“ in „nesebičnih“ „narodnih voditeljev“ — toda brez naroda —, ki nikdar ne izbirajo sredstev, samo da dosežejo svoje politične cilje.

Zavedajmo se, da tudi v naših očeh ne bi imel nobenega ugleda Srb, ki bi trdil, da ni več srbskega naroda, da so po 20 letih naše skupne države postali vsi Srbi en sam narod — samo Jugoslavani. Tako se godi tudi vsem onim Slovincem, ki zanikajo svojo narodno pripadnost slovenskemu narodu, nam pa vsled jasno izpričane narodne pripadnosti zanikajo državotvornost.

Naša narodnost je nekaj svetega, naša državotvornost je nekaj, kar ni na prodaj, v njej vidimo Slovenci edini način in poroštvo, da si še v bodočnosti ohranimo vse bitne znake naše narodne samobitnosti.

Glede vseh podrobnosti se obrnite za pojasnila na domačo Kmečko zvezo, ali pa naše reditelje v Ljubljani na postaji in pa Brezjah! Na veselo svidenje! Kmečka zveza.

Delovanje okrajnega cestnega odbora

Na zadnji seji okrajnega cestnega odbora v Kranju, ki se je vršila dne 25. julija popoldne v prostorih odbora, je bilo med drugim sklenjeno, da se z ozirom na to, da okrajni odbor nima niti pripravnih pisarniških prostorov niti prostorov za delavnico in garažo, odkupi od g. Colja Antona parcela in stavbe ob cesti na Golnik. Parcela sama meri 1180 m ter se nahaja med hišo g. Franca Majdiča in Zupančičeve vilo in ima ca 20 m fronte proti cesti na Golnik.

Na tem prostoru bo okrajni cestni odbor zgradil enonadstropno hišo, v kateri bodo v prtiličju pisarniški prostori, v prvem nadstropju pa stanovanja. Za hišo na dvorišču se bo zgradila mehaničarska delavnica in pa garaža za avtomobile in valjarje. Na seji je bila sprejeta pogodba, ki je sicer vezana na odobritev od strani kr. banske uprave. Znesek 120.000 din. ki je potreben, je vnešen v proračun ter se bo kril iz rednih dohodkov.

Š to stavbo, ki se bo pričela graditi prav kmalu, če ne bo ovir od strani banske uprave, bo pridobila tudi občina. Saj bo izged križišča ob Jezerski cesti in cesti na Golnik mnogo lepši in privlačnejši.

Znano je, kakšne težave so bile vedno ob deževju v Zg. Brniku radi nerodnega toka Ovšice in Mlinšice. Ovšica teče namreč vzporedno s cesto ter se izliva v Mlinšico tik ob mostu. Ob potoka pa tvorita med seboj pravi kot, kar sprečava odtok vode ob deževju. Okrajni cestni odbor se je zavzel, da se to stanje odpravi, kar se mu je tudi posrečilo. Potok Ovšico bodo speljali sedaj z 30 m dolgim in 3 m širokim propustom pod cesto tako, da se bo zlival v Mlinšico niže mesto. Na ta način ne bo voda enega potoka ovirala odtoka vode drugega. Proračunska vsota znaša 70.000 din ter so bila dela oddana kot najnižjemu ponudniku g. Boštjanu Belčiču iz Komende. Z leti se je že pričelo.

Na seji se je mnogo razpravljalo o Jezerski cesti. Ta je bila že od nekdanj državna cesta, pozneje pa je prešla v red banovinskih cest in kot taka v oskrbo in vzdrževanje okrajnega cestnega odbora v Kranju. Cestni odbor je zgradil sedaj skoraj že vse objekte na tej cesti, posebno mostove v Kokrški dolini, kar je seveda mnogo obremenjevalo vsakoletni proračun. To se je poznalo pri drugih cestah, katere niso mogle biti tako vzdrževane, kakor se je želelo, ker ni bilo dovolj sredstev na razpolago. Sedaj so že vsi mostovi v Kokrški dolini zgrajeni novi, tudi cesta od Predvdora dalje je še dokaj v dobrem stanju. Od Kranja do Predvdora pa je cesta slabša kot kaka občinska pot. Po cesti je v vseh letnih časih zelo velik promet ter se za vzdrževanje ceste porabi na leto z drugimi deli za to cesto okrog 1 milijona dinarjev. Umevno je, da so vsled tega zelo prikrajšane ostale ceste, ker ni za njih dovolj denarnih sredstev na razpolago.

Okrajni cestni odbor se sedaj sklenil začeti akcijo, da se cesta, Kranj—Predvdor—Jezerski vrh, vrstni nazaj med državne ceste, saj ima itak značaj državne ceste. Upamo, da bo ta akcija, ki bo mnogo pripomogla k zboljšanju ostalih banovinskih cest v kranjskem okraju tudi uspela, saj bi bilo to tudi edino pravično.

Slovenski javnosti

Zadnja velika povodenj reke Mure je izredno težko prizadela prebivalstvo v naših severnih obmejnih krajih ob Muri. Uradno ugotovljena škoda znaša nič manj kot 9 milijonov dinarjev. Travniki, polja in posevki so ponekod popolnoma uničeni, tako da je v nevarnosti preživljanje našega obmejnega prebivalstva, ker letos ne bo imelo žetve; uničeni ali močno oškodovani so tudi nešteti domovi.

Splošni narodni interesi nam narekujejo, da

pomagamo našemu obmejnemu prebivalstvu v njegovem obupu, ter mu predvsem omogočimo prehrano in obnovo opustošenih domačij. Javna sredstva niso zadostna za vse te naloge, ljudstvo samo pa si tudi ne more pomagati.

Prebivalstvu teh krajev, ki stoji na braniku naše severne meje, je treba pokazati, da ima vsa slovenska javnost razumevanje za njegovo trpljenje in da je pripravljena prinesiti za tako izredno važno podporno akcijo, katero organizira naše društvo, tudi primerne in potrebne žrtve; ne gre le za interese enega kraja, ampak cele Slovenije in Jugoslavije, ki potlebuje na svoji meji zavedno ljudstvo, zavedajoč se, da uživa zaslonbo vse naše javnosti.

Organizacijo podporne akcije je prevzelo Društvo prijateljev Slovenskih gor. Zato se obrača društvo na vso slovensko javnost z vjudno prošnjo, da prispeva po svojih močeh primeren znesek za podporno akcijo v korist pomurskim poplavljenecem. Denuar naj se nakaže po čekovni položnici našega društva s pripombo „za poplavljenec“. Kdor ni prejel položnice, naj blagovoli izpolniti na pošti biano položnico s številko poštne čekovnega računa „Društvo prijateljev slovenskih gor, Ljubljana, št. 16.465.“ Nabiralno akcijo je odobrila kraljevska banska uprava dravske banovine, ki bo izvršila razdelitev nabranih zneskov.

Društvo prijateljev Slovenskih gor.

Kaj je z vodo?

Jakobova vročina pritiska, vode ni. Turistična sezona, hoteli pa brez vode v nadstropjih. Stavbna sezona na višku, vode manjka. Gospodinje se pritožujejo, vse jadikuje. „Prijatelji“ sedanje občinske uprave izrabljajo to v svoje demagoške namene in se ne plašijo niti pred lažmi, samo tega ne povedo, da ta vodna mizerija traja že več kot deset let, v času, ko so vladali oni sami in so v tem pogledu storili prav malo ali nič. Nek kranjski „čič“ se je pred kratkim razkorčil in zabavljaval čez upravo tako kot je naučen, češ da vse nepotrebne stvari dela, za vodo pa ne srbti, dasi je ta sirota z juga prav dobro preskrbljena z njo. Da si bo javnost na jasnem in se ne bo dala begati od ljudi, ki so v veliki meri krivi današnje mizerije, smo poizvedovali na vseh merodajnih mestih.

Kranj se mi zdi kot fant, ki je prehitro zraščel in mu je vse premajhno od srajce do čevljev. Vse mora dobiti novo, nam je rekel prijatelj v razgovoru. To drži. Vodovodna uprava je podvela vse, kar je sploh mogoče, da se omili pomanjkanje vode v mestu. V tupališkem rezervoarju je dosti vode, kar pred leti ni bil slučaj. Cevi so pa premajhne, da bi mogle dovajati take množine vode, kot jih Kranj rabi. Okoliške vasi imajo vedno vodo, dasi jih je uprava močno „prištucala“, Savsko predmestje je preskrbljeno, mesto jo ima, razen malih izjem, vsaj v prtiličju vedno, dočim je severni del mesta okoli rezervoarja od 5 do 22 ure skoraj stalno brez vode, pa baje manj krič, ker je nato že navajen tekom zadnjih deset let. Pomaga si pač na ta način, da si jo nalovi tedaj ko teče, pa četudi je to pozno zvečer ali zgodaj zjutraj.

Za prvo mogoče bo nekaj pomagal nov vod iz Tupalič do Luž, ker bo s tem dotiran Senčur in ostale vasi te občine direktno iz rezervoarja v Tupaličah, kar bi pomagalo mestu do 2 sek. litrov. To je pa seveda še vedno premalo, če pomislimo, da se ob vodovodni progri gradi veliko novih zgradb. Z zgradbo novega voda pa se ne more pričeti pred koncem septembra, ker livarna ne more prej dobaviti cevi, dasi so sicer vse oblastne formalnosti že urejene. Edini izhod je le zgraditev novega velikega voda iz Predvdora preko Predoselj—Rupe v kranjski rezervoar. Načrti so gotovi in odobreni, denarna sredstva deloma od države, deloma banovine in prizadetih občin preskrbljena. Vodoppravna obravnava se bo vršila brzkone začetkom prihodnjega meseca. Vse je pripravljeno, z delom bo pa mogoče začeti brzkone šele v novembru, ker najbrže livarna ne bo mogla dobaviti tako velikih cevi pred novembrom. Z dovršitvijo tega voda bo mestu pomagano za dolgo dobo, in se bo lahko razvijalo radi vode nemoteno in ne da bi bilo treba zapirati nove odcepe, kar bi sicer morali storiti, če ne bi država prišla na

pomoč, ker potrebnih sredstev ne bi bilo za novo gradnjo.

Javnost naj bo pomirjena in naj se ne da bogati od raznih hujšakačev. Zupan kot načelnik vodovodnega odbora ne opusti nobene prilike, da gre čela zadeva od rok kar je pač najhitreje mogoče radi predpisane postopka.

Rešeni bodo skoraj šolske mišerije, ustvarjena je prijetna zveza mesta z levim bregom koke, rešeno bo skoraj kopalniško vprašanje in pravičani smo, da bomo skoraj lahko poročali, da se je začelo z delom na novem vodovodu, ki pač zahteva radi kompletiranega postopka in pomlči delavci in banovine in pred časa. Veliko je tudi gledati, da bodo modernizirane glavne pomolne železsko mesto.

Na bo dobil novo obleko, ker na staro prebrat pa je tako zelo neprijetno, da oddaliti.

Proslava 20-letnice Jugoslavije v Mariboru

Čevljarstvo

Od 12. do 20. avgusta za vožnjo v Maribor od 14. do 22. avgusta za povratek iz Maribora. Z odlokom GDBL 72885 z dne 22. VII. je Generalna direkcija železnice spreminila rok veljavnosti četrtinske vožne cene za udeležnike proslave tako, da velja vozna ugodnost za vožnjo v Maribor od 12. do 20. avgusta, za povratek pa od 14. do 22. avgusta t. l.

Taborski znaki in izkaznice

Taborski znaki in izkaznice so gotove. Imeti jih bo moral vsak, ki se hoče poslužiti četrtinske vožnje, kakor tudi vsak drugi udeleženec tabora, ker velja znak in izkaznica kot vstopnica na vse prireditve tabora. Krajevni pripravljalniki naj nam zanesljivo do 1. avgusta pošljejo število prijav in naj še dodajo približno število naknadnih prijav, da jim bomo mogli poslati zadostno število znakov in izkaznic. Izven Slovenije se dobijo znaki in izkaznice v vseh pisarnah Putnika v državi ali pa se naročijo direktno pri odboru za proslavo 20-letnice Jugoslavije v Mariboru, Stomškov trg 6. Ponovno povdarjamo, da mora vsak udeleženec imeti znak in izkaznico.

Informacijska služba

Vsa važnejša navodila bomo objavljali sproti v časopisju in prosimo vse organizacije in pripravljavalne odbore, da te časopisne vesti shranjujejo, da nam jih ne bo treba neprestano ponavljati. V nujnih primerih telefonirajte in sicer v zadevah organizacije tabora na telef. št. 25-87, v zadevah izkaznic in znakov pa na št. 29-15.

Posebni vlaki

Poleg rednih vlakov bodo vozili dne 13. in 14. avgusta posebni dopolnilni vlaki v Maribor. Točen vozni red teh vlakov bomo mogli objaviti zadnji teden pred taborom, ko bomo

imeli že vse prijave v rokah. Zaposlili smo za dopolnilne vlake za dan 14. avgusta na tak način, da bi se udeleženci isti dan lahko pripeljali iz najoddaljenejših krajev Slovenije zjutraj v Maribor in se nato zvečer in ponoči vračali nazaj. Ako bo zadosti prijav za take dopolnilne vlake, bodo isti vozili z Jesenic, z Rakeka, iz Murske Sobote, iz Brezic in po stranski maglah. Da pa moremo ta promet urediti, ponavljamo svoja prošnja za točne prijave, kamre naj nam krajevni odbori pošljejo vsaj do 1. avgusta.

Stanovanja taborjanov

Stanovanja v hotelih, gostilnah in privatnih hišah oddaja urad Mariborskega tabora, stanovanja v stanjih šolskih in drugih prostorih oddaja v sicer na prijavo pri krajevnem odboru proti plačilu dia 2. Na te prijave bomo poslali posebne prijavnice izkaznice, brez katerih ne bo mogoče priti do stanovanja.

Prehrana

Če prehrana bo prirejena tako, da bodo organizacije za svoje organizirane skupine zbrale prijave in po svojih odborih dobile prehrano. Neorganizirane skupine bodo dobile hrano v posameznih mestnih okrajih. Na tabornem prostoru kakor tudi na prostorih Mariborskega tabora bo lahko na tisoče ljudi pri kosilu. V vseh lokalih bodo javno in vidno izbožene enotne cene, za prehrano. Vsak udeleženec v tem oziru ali izkoriščanje nam boste prijavi in bodo reditelji napravili red.

Blagoslovitev novega Prosvet. doma v Komendi

V prijazni Komendi pod Kamniškimi planinami bomo obhajali dne 31. julija praznik. Prezviseški škof dr. Gregorij Rožman bo blagoslovil novi dom, ki bo dal komenski mladini preproste prostore v telesno kulturno in socialno rast.

Vsemu dosedanjemu delu je dajala okrilje cerkvena dvorana, ki je bila zgrajena l. 1909. Mogočen razvoj, ki ga je napravila naša prosveta v 30. letih, je dala tej dvorani pečat zastarelosti, postala nam je mnogo premajhna.

Vodstvu društva je dajala ta tenost velike preglavice. Rast društva je nujno zahtevala novo prosvetno postojanko, razmere v katerih živimo, pa so to nujnost zavirale. Neumornemu delu, nekateri trdijo "trmi" naših mož z banskim svetnikom g. Strčnikom na čelu se je treba zahvaliti, da bo novi dom zgrajen.

Načrt za novi dom je napravil stavbenik g. Belčijan, ki dom tudi gradi. Odlika novega doma, ki bo prav gotovo najlepši v Sloveniji je, da je napravil zanj načrt aktivni društveni član.

Krasna avla z vodovodom, lepa prestorna dvorana s centralno kurjavo, velik oder, prostor za seje, knjižnico, hranilnico, gođbo, čitalnico,

higienična telovadnica, kopalnice, prostor za gospodinjstvo šolo in okrepčevalnico ter letno telovadišče kažejo da graditelj do potankosti pozna potrebe in da je eden izmed redkih, ki je pri gradnji doma upošteval razvoj.

Komenska mladina z radostjo pričakuje 31. julij. Vi vsi pa na ta dan približite v Komendo da z njo proslavite ta praznik.

Sporred je sledeč:

Ob pol 8. uri: zbiranje udeležencev v Mostah.

Ob 8. uri: sprevid pred novi dom, kjer bo sprejem častnih gostov.

Ob 9. uri: sv. maša, ki jo daruje prevziseški škof akof dr. Gregorij Rožman.

Ob 10. uri: blagoslovitev novega doma, po blagoslovitvi zborovanje — govorijo minister g. dr. Miha Krek, vseučiliški profesor g. dr. Lukman in drugi.

Ob pol 3. uri: litanije, po litanijah telovadnja nastopi, nastopi tudi mednarodna vrsta. Po nastopu prosta zabava.

Vse katoliško misleče Slovence vabimo ta dan v Komendo!

Tedenske novice

KRANJ

V noči od nedelje na ponedeljek, ravno med največjim viharjem, ki je razsajal po Gorenjski okrog 25. ure so neznanji vlomilci vdrli v delavnico oziroma šivalnico tvrdke Croboth d. z o. z. v Kranju. Šivalnica se nahaja na Tyrševi cesti nasproti tovarne Semperit, ter je v teh urah ta kraj skoraj brez vsakih pasantov. To je šlo na roko vlomilcem, ki so se spravili na delo s prav primitivnim orodjem. Vzeli so namreč kramp ter z njim razbili tri ključavnice na vratih ter vdrli v prostore, kjer se nahaja že izdelano perilo. Tu so si izbrali okrog 10 najboljših srajc ter okrog 10 spodnjih hlač. Ukradeno perilo je vredno ca 4-5000 din. Vlomilci so bili pri svojem delu precej izbirični ter niso hoteli vzeti blaga, ki je bilo pripravljeno za konfekcijo, temveč so si izbrali samo lepo izgotovljeno perilo.

Orožniki, katerim je bil vlom naznanjen, so takoj uvedli temeljito preiskavo ter so že tekom ponedeljka aretirali nekaj osumljencev. Med temi se nahaja tudi znani jeenesarski priganjač in bivši občinski tajnik neke občine na Gorenjskem. V zaporih sta ostala še dva osumljenca, ker so ostali dokazali svoj alibi. Upamo, da se bo orožništvu posrečilo v kratkem prijeti vse te tako zbirčne prijatelje tuje lastnine.

Pri nas imajo ljudje zelo radi lepe bicikle, vsak se rad postavlja z lepim kolesom. Tako si je nekdo tudi zaželel lepega kolesa ter si ga je v ponedeljek pred nekdo gostilno v Kranju kar enostavno zamenjal. Pustil je svoje staro popolnoma že zarjavelo kolo vzel pa po-

polnoma novo. Pri tem poslu pa je bil toliko nepreviden, da je na svojem staremu kolesu pustil evidenčno tablico. Oškodovani lastnik se je obrnil na okrajno načelstvo, kjer je prav lahko ugotovil osebo, ki mu je zamenjala kolo. Seveda se bo vsa stvar končala pred sodiščem.

Zadnje čase se je pojavil v Kranju zopet znani "organizator potovalnih pisarn," nabiralec oglašev ter podobno. Lahkovečne ljudi skuša preseliniti ter jim pod prevezno in obljubo dobrega zaslužka izmamlja tudi večje svote denarja. Je to že prav dober znanec organov javne varnosti, neki S. Z. iz Kranja, ki ga prav te čase iščejo kranjski orožniki, radi doma pri svojem bratu. Kako je možakar prebrizen, se vidi iz tega, da se je kljub dobro organiziranemu zasledovanju upal pojaviti na Brezjah ob pribli ideljskega tabora, kjer se je celo pustil slikati. Obiskuje tudi župnike po deželi, katerim se predstavlja kot šef potovalne pisarne v Kranju ali Celju, kakor mu pač prilika nanesse. Pri njih poizveduje, kdaj so ob nedeljah sv. maše pri posameznih cerkvah, ob katerih nedeljah je sv. maša pri podružnicah cerkvah. S tem hoče vzbuditi zaupanje, kmalu pa pride na dan z denarnimi zahtevki.

Opozarjamo vse meščane in okoličane, naj skrbno pazijo, kakor povzročijo in dajojejo denar, da se kasneje ne bo nepotrebnem jezili nad svojo lahkovernostjo.

Strela povzročila požar. V noči od nedelje na ponedeljek je med neurjem in nevihti udarila strela v kozolec posestnice Kalan iz Hovetmaž, po domače pri "Hrvatni". V kozolecu je bilo polno žita, en voz pa je bil še naložen v bližini. Strela je udarila v kozolec ter se je že v tem hipu pokazal mogočen plamen, ki je požiral težko pridelano žito. Slučajno sta privozila mimo dva motociklista, ki sta takoj začela omejevati ogonj na ta način, da sta metala snopje iz kozolca. Rešila sta tudi poln voz žita, ki je stal poleg kozolca, pri tem delu so jima pomagali tudi že domačini, ki so prihitali na kraj požara. Škoda je precejšnja, saj je zgorel razen enega voza in dveh nasadov ves pridelek.

Zdravnik dr. Karel Petrič

šef Zdravstvenega doma v Kranju je nastopil svoj redni dopust do 15. avg. Splošno privatno prakso vrši v tem času vsak dan od 8.—12. ure dop. in od 13.—15. ure popoldne. Kranj, Jenkova ulica št. 1.

Nov viteški vzklik! Predzadnje nedeljo so imele nepregledne legije naših vitezov v Poljanah nad Škofjo Loko ogromen sprevid. Med sprevidom je pa treba zahvaliti, zato se lahko zgodi, da vzklikov zmanjka, kajti samo zdravo, je že dolgočasno in za tako velik in dolg

Mimica Zagorska:

Pod Triglavom

(Zgodovinska povest iz l. 1415. v dobi kmetskih uporov na Gorenjskem.)

(Dalje)

"Iti moram, Jerca. Ob priliki bom že poiskal očeta." "Srečno hodi," mu je želela Jerca in spet so ji solze zalile oči. A Rado jih ni videl, svobodnjaški ponos mu je branil, da bi se enkrat ozrl nanjo. Molče in hitro je zajezdil vranca.

Tam, kjer pot prehaja v Kamnek, se je ozrl. Hribarjev dom je zrl z njim prijazen, svetel, a ponižen, tlačanski. Zdelo se mu je, da stoji na pragu Jerca. Roko je pritisnil na srce, ki mu je hotelo predreti prsa in s stisnjenimi ustnicami je vzdihnil:

"O, dekle, ti čisti cvet, do groba mi ne pojde tvoja podoba iz ranjenega srca!"

XII.

Kadar ob smrtni uri duša stopi človeku do grla, kdo mu ponudi čarovne pijače, da bi ga otel? (Koran, sura 75.)

Berač Jakob je lezel na Waldenburg. Pot ga je spehala, zato se je večkrat naslonil na palico in počival. Gledal je v grad, ki ga je observalo sonce in rekel sam pri sebi:

"Na sporočilo čakaš, Ziga in ga boš dobil. Hm, ni zlodej, natvezam ti takih, da se ti bo duša shladila."

Počasi je šel naprej in je spet postal.

"Rekel boš, da za vrč medicine izdam deset kmetov, pa nič za to. Tlačanov sin sem in za kmetsko stvar bom delal. Malo nevarno početje je tole in če žiga izve, kako sem mu lagal, mi bo uslugi plačal s tolarji, toda s krvavimi!"

Se bolj se je sključil, ko je krenil navkreber in vso pot zbiral besede, da se mu jezik kako ne zaplete.

Vzdihni most je bil spuščen, dva stražarja sta molče in mrko slonela na obzidju. Ko je Jakob prišel na most, sta ga ustavila.

"Stoj! Po kaj hočeš v grad? Milostivi gospod grof ne vidi rad beraške sodrge."

Berač je ponižno potegnul klobuk z glave, spoštljivo gledal biriča in ponižno rekel:

"Pustita me v grad, lepo vaju prosim. Saj ne bom prosil božjih darov, čeprav rad vzamem, kar mi dobri ljudje dajo. Gospodu Žigi moram nekaj posebno važnega sporočiti."

"Kaj morejo berači posebnega vedeti?" se je zadržal starejši birič.

"Berači hodimo daleč nakrog in poznamo dosti ljudi. Gospodu Žigi pa nesem sporočilo od tovariša v Kočevju," je pravil berač z največjo ponižnostjo in kar v dve gubi je lezel.

Biriča sta si mislila še malo privoščiti berača. Tedaj pa je prišel čez dvorišče valpet sam, za njim se je podilo troje lovskih psov. Oddaleč je že spoznal berača.

"Hoj, ti, ali si mi prinesel novice?" "Da, da gospod!"

"Pustita ga notri! Čemu ga zadržujeta?" se je zadržal nad stražarjema.

"Nič se ne jezite, gospod," je berač nalašč zagovarjal stražarja "samo malo smo se porazgovorili."

"Pojdi z menoj!" Je velel Žiga.

Berač je počasi krevljal zraven mladega valpta in ta ga je izpraševal.

"Ali slišiš kaj med ljudmi?" "Natanko čujem in si tudi zapomnim vsako besedo, ki jo rečejo. Zvesto se pokorim vašemu ukazni."

"In kaj slišiš? O čem ljudstvo govori?" "Tožijo, da je letos slaba letina, že davno menda ni bilo take. Žito je snedla rja kar ga ni poprej zadržala plesen, repo pa gosenice uničujejo. Edino krme je bilo dosti, a s to se človek ne more nasititi," je tožil zviti berač in se še bolj žalostno držal.

Valptu ni bilo za taka poročila in rad bi berača nagnal. Vendar ni zavpil nad njim, ker je upal še kaj več izvedeti.

"To vem sam," je rekel, "Ti si hodil okrog in si gotovo slišal še drugih reči, ki so za nas bolj važne."

"Da. Bil sem v Kočevju in..." "Doli si bil?" se je čudil valpet.

"Da... in sem pil vino, dobro, staro dolenjsko vino z oskrbnikom gospoda Thurna, z Gregorijem Strčnikom."

"Ej vragu si prišel v pest. Čudno, da ti ni ustrojili kože," se je čudil Žiga.

"O, ni videti grob človek. Rekel mi je, naj vas pozdravim in da bo o priliki pojedil do vas."

"Prav. Sporočilo je vrečno srebrnega tolarja. Ali, ali se njegovi kmetje kaj upirajo?" je tiho vprašal valpet, da bi ga ne slišale dekle, ki so pohajkemale po dvorišču.

"Pravi, da še malo ne. Samo eden se mu je uprl, tistega je dal pretepti, pa je brž postal ponižen."

Berač se je zvito nasmeljal, pa je smeh hitro zatajil.

"Nič — A pač! Vzdihujejo in tožijo, da bodo težko odrajtali desetino, ker zemlja ni rodila, kakor bi bila zakleta. Vendar vsi vedo, da ho desetino treba dati in da jim nič ne bo pomagalo."

"Torej ne mislijo odpovedati pokorščine?" "Kje bi upali kaj takega?" se je čudil berač.

"O, pač. In čuda drzni postajajo. Toda, ali niso bili moroda pred teboj potuhnjeni in so se bali govoriti o pentu?" se je spomnil Žiga in misel se mu je zdela kar verjetna.

"Ne, Ne," je ugovarjal Jakob. "Vi ste mi naročili, da vam moram sporočiti, kako je s to stvarjo. Jaz sem hodil med ljudmi in sem jih še celo nalašč nagovarjal, naj bi se uprli gospodi, da sem videl kak duh je v njih. A ljudje so zmajevali z rameni in menili, da je pač najboljšje, če ostane tako, kakor je. Hudo je, so rekali, vendar se gradov ne moremo lotiti, to bi se reklo siliti v lastno pogubo. Tako je in naj osepim, če sem se le trohico zlagal."

"Da. Grajski meči so jekleni," je prevzetno rekel Žiga.

"In kmetje imajo pred njimi smrten strah." Žiga je segel v žep in vzel ven srebrni tolar.

"Na tu imaš. Kadar boš še kaj izvedel, mi pridi povedat, ne bo ti ostalo brez plačila. Ali si lačen? V kuhinji dobiš jesti."

"Zahvalim se za vabilo, jedel pa ne bom. Pri tlačanih sem dobil jesti in zdaj nisem potreben. Pa drugič, kadar bom bolj lačen. Bog vam plačaj tudi za tolar, Kadar bom kaj izvedel vam pridem brez odloga povedat."

"Le, lahko še zaslužiš nekaj tolarjev. A gorje ti, če izvem da si mi lagal!" je zagrozil valpet.

"Jaz lagat? Naj se zemlja vdere pod menoj..." "No, le srečno hodi in kmalu se oglasi," se je zasmeljal Žiga, poklical pse in jih gnal v drugi konec dvorišča, da jih priklene. Potem se mu je mudilo do grofa.

Jakob je svetlo ogledoval lahko zaslužen tolar in je hitro šel čez dvorišče, hitreje, kakor je prišel. Stražarjema je želel srečen dan in ju brž potegnul čez most, komaj se je palica dotikala. Daleč pod gradom, čez prav nad Lancoveca, se je šele dobro oddahnil in opočil.

"Hm, dobro sem ga potegnul," si je pomel roke. "Nimam tako slabega jezika kakor bi kdo mislil. A nevarna je ta šala, nevarna prevečkrat je ne bom poskusil."

Potem pa se je obrnil in šel naravnost k Alešu na Lancovo.

sprevod, ki nekaj ur defilira, sčasoma postane preveč enolično. A vitezi niso v zadregi, zato si kujejo sproti nove vzklike. Tako smo iz spreveda v Poljanah čuli nov vzklik: „Prekleeet prosveteetarj...“

Proslava dvajsetletnice Jugoslavije v Mariboru. V ponedeljek je povabil g. župan vse zastopnike narodnih in kulturnih društev v svrhu razgovora o organizaciji udeležbe na tabornu v Mariboru. Po kratkem nagovoru so se domenili, da prevzamejo zbiranje prijav udeležencev posamezna društva. Zato prosimo vse udeležence, da se prijavijo pri svojih društvi. Vsa glavna društva so prejela priglasnice, ki naj jih oddajo najkasneje v ponedeljek v občinski pisarni.

Naknadno smo prejeli od občine še nekaj navodil, ki jih objavljamo:

1. Vsa društva in organizacije opozarjamo, da ne pošiljajo svojih prijav ne odboru v Maribor in ne železniškim postajam. Vse prijave naj se oddajo najkasneje v ponedeljek 1. VIII. dopoldne v občinski pisarni. Za božje število obvestila odbor v Mariboru in železniško postajo. Če so posamezne organizacije (šolski fanti, odseki itd.) dobile od svojih centrov poziv da prijavi udeležence, naj to s posebnimi dopisi javijo zvezam (kakor tudi druge želje).

2. Zadošče število taborskih knjižic (ki vsebuje cel program) in znakov bo občina prejela takoj, ko javi število udeležencev. Priporočamo, da društva pobirajo zneske Din 4 za knjižice in znak od vsakega udeleženca takoj ob prijavi. Taborske knjižice in znake bo mogoče dobiti le pri občini. Cetrtnsko vožnjo po železnici dobijo udeleženci le na podlagi povabila, ki se nahaja na drugi strani ovoja. Vstop na taborski prostor in k vsem taborskim prireditvam je mogoče le s taborskim znakom. Posebne vstopnine ni.

V nedeljo 31. julija

3. V nedeljo 31. 7. je zadnji čas prijave. Organizacije in društva naj v ponedeljek oddajo prijavnice.

4. Zadeva gleda vožnje po železnici je v teku. Na vseh progah bodo poleg rednih vlakov vozili dopolnilni vlaki tako, da bodo mogli biti udeleženci dne 14. avgusta v Mariboru najpozneje do 7.30 ure zjutraj. Vozni redi posebnih vlakov bodo objavljeni najkasneje 10. 8. v dnevnikih in posebnih lepkih.

Ne pozabite: za potovanje, za morje, za gore, za kopal, za ročno torbico in za pisarno imajte vedno pri rokah Solea krema. Cena 3.-, 5.-, 10.-.

Solea krema 3.-, 5.-, 10.-, milo 7.50. Za trgovce po orig. tovarniških cenah. Glavno zastopstvo za Gorenjsko:

HINKO PODJAVORŠEK - KRANJ.

Mesto venca na grob pokojne g. Slavke Savnikove je daroval Vincentjevi konferenci mestni župan g. Karol Cesenj 150.- din. Najlepša hvala.

V pisarni Skupnega združenja obrtnikov v Kranju se od 31. julija do 11. avgusta ne uraduje, razen v ponedeljek, dne 1., petek dne 5. in ponedeljek dne 8. avgusta od 11. do 12. ure.

Himen v nedeljo sta se poročila v kranjski župni cerkvi g. inž. arh. Danilo Udovič, na službi v Skofji Loki in gđ. Grozdana Bezek, profesorica v Kranju. Mlademu paru želimo obilo božjega blagoslova.

Couch zofe, otomane, divane
in vse tapetniške izdelke izvršuje točno in solidno
V. TONEJC
tapetnik, Kranj

Nedeljska maša na planinah. Na eni naših planin sta bili preteklo nedeljo dve sveti maši, pri katerih so planinci prav lepo peli. Pevske odmore pa je gredo motilo preklinjanje na balinšču, ker se nekateri izletniki ne menijo za nobeno dostojnost, kaj šele za nedeljsko dolžnost. Če se kdo v nedeljo ne čuti kristjana, naj ima vsajj tolko čuta obzirnosti, da ne bo motil božje službe in vernikov in naj se ta čas umakne v gostilniško sobo ali primerno oddalji. Omenjeno vedenje ne skrini samo nedelje, ampak tudi lepoto naših planin.

Podobni slučajji so se dogodili tudi pozimi, da je ravno v tišini svete maše mimo kapelice pridrvel kak smučar, ki se je bil ob vabilu zvona odpravil proti vrhu namesto k maši. Od doma so ga seveda krščanski starši pustili vsled tega; ker je bila maša tam oznanjena, sam jo pa še celo moti, namesto da bi se je udeležil. Kaj bodo o nas rekli olitani tujci, ko to vidijo.

Božja služba je na planinah nekaj posebno lepega in se je gostje, ki tam bivajo, tudi ob delavnikih v velikem številu radi in pobožno udeležujejo; naj bi jo spoštovali tudi vsi domači nedeljski izletniki!

Čebelarstva prireditvev, ki jo je organizirala čebelarstva podružnica v Kranju v nedeljo dne 3. julija t. l. v vrtnih prostorih gostilne pri Grajzerju na Primskovem, je vkljub neugod-

mu vremenu nepričakovano še dokaj dobro izpadla. Zato si šteje odbor za prijetno dolžnost, da vsem, ki so s požrtvovalnostjo sodelovali pri tej prireditvi, tako darovalcem lepih dobrot, našim agilnim nabiralcem, našim gospe in gospodinam in vsem, ki so kakorkoli pripomogli k zadovoljivemu uspehu te naše čebelarke prireditve, kakor tudi našim c. gosmom, ki se neugodnega vremena niso ustrašili in našo prireditvev s svojim posetom počastili, tem potom izreka iskrena zahvala. Končno pa gre naša iskrena zahvala tudi gostilničarju g. Grajzerju, ki je šel s svojo izredno naklonjenostjo odboru v vsakem pogledu zelo na roko.

Zveza čebelarških podružnic Antona Janše v Kranju, dne 17. julija t. l. se je vršila v Kranju, hotel Stara pošta, prva odmorova seja, na kateri se je razpravljalo o delovnem programu predvsem pa po predlogu g. Resmana (Radovljica) da se uredi plemenita postaja v Koki tako, da bo mogla zalagati vse člane podružnic v čistokrvnim motocom. Za kritje prvih nujnih izdatkov za poslovanje Zveze se določi prispevek 1. dinar od člana. Za oskrbovanje plemenite postaje v Koki se bo za bodočo sezono preskrbelo sposobnega oskrbnika — čebelarja proti primerni nagradi.

VELESOVO VABI

V prejšnji dolinici pod visokimi snežniki Kamniški planin stoji prijazna romarska cerkev velesovska. Mogočno in ponosno gleda po dolinici, stoječ na malem gričku ter kaže s svojim visokim zvonikom proti nebu kot naši pravi domovini; s svojim mogočnim zidovjem, katero je še ostalo od nekdanjega samostana pa nas opozarja na mišljivost tega sveta. Zal je ta nekdanj znan in priljubljena božjepotna cerkev čimdalje bolj opušča. Baš radi tega je prav, da letos ko poteka 700 let odkar se je začela tukajšnja božja pot, čim bolj slovesno proslavimo ta redek jubilej ter pohitimo k svoji zavetnici in Kraljici v Velesovo in izkazemo na ta način svoji priprošnjici čast ter

V nedeljo 7. avg.

zahvalo za vse njene milosti, ki nam jih deli na tem kraju. Velesovo se na te jubilejne svečanosti zelo agilno pripravlja. Začetek proslav je v nedeljo, dne 14. avgusta, in sicer v nedeljo zvečer ob 9. uri uprizoritve misterija Slehernik (na prostem) pred cerkvijo. Po tej predstavo sledi govor v cerkvi, nato nočna procesija z bakljami, nakar sledi slovesna sv. maša. Na Veliki Šmaren popoldne bodo slovesne liturgije, potem pa ponovitev Slehernika, Razne cerkvene pobožnosti in slovesnosti se bodo potem vršile vse nedelje do Malega Šmarina, ko bo slovesne zaključke. Podrobni spored in navodila sledijo še pozneje. Glede cerkvenega koncerta, za katerega datum še ni dokončno določen, se naprošajo vsi organizirani oz. pevski zbori, ki bi radi sodelovali pri tem koncertu, pa morda niso bili vabljani, (osebno vabljani so bili samo bližnji zbori) naj se nemudoma javijo župnemu oz. pripravljalnemu odboru v Velesovo, da dobijo nadaljna navodila.

Obenem opozarjamo, da smo ob tej priliki izdali posebne znake s sliko velesovske cerkve, katerega bo moral imeti vsak udeleženec ter velja obenem tudi za znižano vstopnino k uprizoritvi Slehernika. Dobite oz. naročite jih lahko pri župnem uradu v Velesovem, po zmerjeni ceni 3 din za komad. Prosimo, da pohitite z naročili, da Vam jih moremo pravočasno poslati. Naj ne bo nobenega vernega Slovenca, ki bi malomarno prezrl vse te svečanosti, ampak pohitite te dni vsi v Velesovo, kamor nas kliče Velesovska Kraljica. Vsi prav iskreno vabljani, da zopet poživimo to nekdanj tako priljubljeno in slovečo božjo pot.

SPECIJALNA TRGOVINA BARV
Jos. Grebenšek
KRANJ
Vidovdanska c. 6

SKOFJA LOKA

Prav lepo prosimo! Gospoda R. vsi prebivalci Skofje Loke, zlasti pa Spodnjega in Mestnega trga, prav lepo prosimo, naj vsaj za nekaj časa preneha s sedaj le nekoliko prepigostim zatrevanjem po naših ulicah in trgih po noči, ko ljudje najslajše spe, da ni bolj „tejtih“ ljudi na svetu, kot so oni, s klici „Jih ni, kot smo mi, jih ni bilo pa tudi“ nikoli ne bo“. Mi Ločani, gospodu seveda radi verjamemo. Ker pa sedaj to že vemo, bi res radi imeli pomoči nekoliko miru.

Zahtevamo varnost. Sedaj, ko je oblast z energičnimi ukrepi naredila konec obešanju pa ograjah, je seveda mladim mlečnozobnem tam zmanjkalo zabave. Poboljani pa seveda s tem niso zadovoljni ter so se sedaj spravili nad delavke, ki se vračajo med 10. in 11. uro od dela iz tovarne na Trati. Dekleta počakajo kje v temi, nakar jim zastavijo pot ter jih ne puste naprej, ali pa jih love po jarkih. Zlasti hud

primer se je zgodil v soboto zvečer, ko so dekleta dobila plačilo. Večja gruča fantalincv jih je ustavila blizu „novega mostu“. Nekatera so se rešila z begom, druge pa so podili po jarkih, nekaj pa so jih zadrževali, da niso mogla naprej. Cela stvar pa meji že skoraj na razbojništvo, ker so jim haje nekateri celo segali v žepo.

Najodločneje zahtevamo od pristojnih oblastev, da zagotove varnost delavkam, ki se vračajo ponoči od dela. Mlečnozobneže pa svarimo da homo ob vsakem enakem slučaju brez nadaljnega objavi njihova imena, da bodo dobili zasluženo kazen. Tudi to dobro vemo, da prav vsi izhajajo iz znane loške „visoke“ šole. **Znižajte cene kruha!** Pred mesecem, ko se je pšenična moka podražila, so škofjelški peki takoj poskočili s cenami kruha. Sedaj pa, ko se je cena moke znižala že skoraj za 1 din pri kg isti peki kar ne morejo razumeti, da bo treba tudi cene kruha znižati in jih uravnati po cenah moke. Kruh je pri nas še prav tako drag, kot je bil pred tedni, ko je bila pšenica najdražja.

Pred kratkim pa smo čitali v dnevnikih časopisih o draginji na Jesenicah. Pripominjamo da je pri nas enaka, če ne še večja draginja, ker je mnogo živil dražjih kot pa na Jesenicah.

V obeh primerih prosimo upravno oblast, da poseže vmes in napravi red.

PREDDVOR

Naše Prosvetno društvo bo uprizorilo v nedeljo 31. julija ob 8. uri zvečer v dvorani Ljudskega domaigr. Prisega o polnoči. Predstava ima predvsem namen, da tujim letoviščarjem, ki jih je precej v našem kraju, prikaže prosvetno delo naših društev. Pripravi smo, da bodo naši igralci dobro rešili svoje vloge in tako pokazali visoko stopnjo izobrazbe našega naroda. Vabljani vsi!

CERKLJE

Notranjščina naše cerkve je sedaj že pričela dobivati novo barvo. Te dni je prišel slikar g. Zeleznik, ki bo očistil in prenovil tudi slike na stropu.

Telovadnico v tukajšnji šoli so v teh počitni-

vsi na strelišče v Struževo

cah preuredili v učno sobo. Vsled vedno naraščajočega števila učencev, je bilo potrebno povečati število učnih prostorov. Tako izrabljeno šolsko poslopje bo sedaj lahko še dalj časa ustrezalo svojem namenu.

Kopališki svet je občina na javni dražbi dne 24. t. m. prodala za ceno 3500 din. Torej za isto ceno kot je bil kupljen.

Nabor se bo vršil za našo občino letošnje leto 3. avgusta v tukajšnji dvorani Ljudskega doma.

Tudi v naši vasi se je pojavilo nekoliko letoviščarjev, katerim želimo na svežem gorenjskem zraku zažaljenega oddiha in v lepi okolici, obdani z zelenimi planinami in gorskimi vršaci, prijetnega razvedrila.

Poljski tatovi zopet na delu. Čim so se na polju pojavili prvi sadeži, so že prilezli iz svojih skrivališč tudi njihovi „skriti prijatelji“. Ker imajo ti ljudje, gotovo že tudi prazne kase, kradejo pšenico kar iz kozocev. Zatorej ljudje pazite, da jih čimprej spoznamo!

VODICE

Zrtev poklica. V četrtek dne 14. t. m. se je kakor je „Gorenjec“ že poročal smrtno ponesrečil na tovarniški stavbi g. Adamiča v Kranju, tesar Anton Ločniškar, brat vojaškega referenta iz Kranja. Ločniškar je stopil na nek spolzki ostrešni tram, a ga je pri tem izpodneslo, ter je padel iz višine 15 m na trda tla. Reševalni avtomobil ga je nemudoma odpeljal v ljubljansko bolnico, vendar je Ločniškar kljub takojšnji zdravniški pomoči, podlegel poškodbam. Pokopali so ga v nedeljo 17. t. m. na pokopališču pri Sv. Križu v Ljubljani. Zapušča vdovo in dva mala nepreskrbljena otročiča.

HRASTJE

V naši vasi se v zadnjem času zelo pogosto oglašajo smrtna kosa. 9. t. m. smo spremili na zadnji poti znanega posestnika Skrl Alojzija, po domače Hajmana. Kdor ga je poznal, ni po njegovem vedno veselem obrazu mogel verjeti, da mu zavratna bolezen tako hitro uničuje življenje.

Pokojnik je bil rodом iz Skrl pri Gorici ter je že pred vojno prišel v Hrastje ter se poročil, potem si pa uredil svoj dom s svojo pridnostjo. Bil je splošno priljubljen, saj je imel nešteto prijateljev v vasi sami in okolici. Zapušča ženo.

Dva dni za tem smo pokopali posestnika Mrak Janeza, po domače Simnova, kateri je po več ko eno in pol letem trpljenju na posledicah padca z drevesa podlegel.

Pokojni je ves čas boleznijo potrpežljivo prenašal vse težave življenja, saj je vedno upal na ozdravljenje. Bil je izredno dober gospodar, kar dokazuje njegovo lepo urejeno posestvo, katero sta skupno z ženo Heleno spravila na za-

vidljivo višino. Zapušča ženo in 11 nepreskrbljenih otrok.

Prejšnji terek je pa umrl v Domžalah Pintar Matevž, gostilničar. Tudi on je že dalj časa lohal vendar ni nihče pričakoval smrti. Pokojnik je bil rojen v Hrastju iz znane Kovačeve hiše, v kateri se smrt tako pogosto oglašala v zadnjem času. Bil je splošno priljubljen, kar je pričal njegov lepi pogreb. Zapušča ženo in dva nepreskrbljena otroka.

Pokojnim naj sveti večna luč. Zahlujočim pa naše iskreno sožalje.

MOŠNJE

Smrtna kosa. V torek, 26. t. m. smo izročili materi zemlji truplo 76 letnega uglednega posestnika, svoječasnega dolgoletnega župana bivše občine Mošnje in večtega kiparja g. Janeza Resmana, p. d. Reznikovega očeta iz Gorice. Rejni je bil oče radovljiškega župana in ravnatelja mestne hranilnice izotam g. Franca Resmana in brat pred par leti umrlega g. Vinkota Resmana v Radovljici. Kako zelo je bil priljubljen in spoštovan je pričal njegov pogreb, kakršnega Mošnje še niso doživeli. Castna četa gasilcev iz Mošenj in Radovljice, ga je spremljala na zadnji poti, dalje mošenjska šolska mladina, ki ji je bil kot skrbni oče, zastopniki prosvetnih društev, zlasti iz Mošenj, čigar edini še živeči ustanovni član in dolgoletni velezaslužni predsednik mu je bil in v vseh zadevah najboljši svetovalec. Za krsto pa je šla velikanska množica ljudi, njegovih prijateljev in znancev od blizu in daleč, saj osebnega sovražnika pokojnik ni imel. Pogrebne obrede je opravil radovljiški dekan preč. g. Fatur ob asistenci 7 duhovnikov. Združeni pevski zbori iz Radovljice, Mošenj in Brezj pa so pod vodstvom mojstra g. Heybala zapeli pred hišo žalosti, v cerkvi in na pokopališču v slovo, saj je bil pokojni tudi velik ljubitelj lepe pesmi. Ob odprtem grobu so se od njega v lepih besedah poslovili radovljiški dekan g. Fatur, ki je v kratkem orisal življenje blagega pokojnika, ki je bil vsetu vse. V imenu krajevnega šolskega odbora v Mošnjah je spregovoril šolski upravitelj g. Dacar, za njim pa še pokojnikov ožji prijatelj in sovrtnik banovinski svetnik g. Jan iz Podhoma pri Gorjah, povdarjajoč njegove zasluge in prizadevanja za blagor svojih občanov, zlasti v najtežjih medvojni letih. Res blaga duša je bil naš pokojni Resman, globokoveren mož in vseskozi vnet pristajač bivše SLS in v tem duhu

vidljivo višino. Zapušča ženo in 11 nepreskrbljenih otrok.

k strelskemu tekmovanju

je vzgojil tudi vseh svojih 7 otrok. Pravi mojster je bil tudi v svoji rezbarski in podobarski stroki, ki jo je z največjim veseljem opravljal skoro do zadnjega. Mnogo kipov in križev vsepovsod po naših cerkvah in kapelicah je izvršila njegova tako nadarjena roka s toliko vestnostjo in skrbjo kot je znal le on. Vsa kiparska dela v domači župni cerkvi, kakor tudi deloma pri podružnici na Brezjah, zlasti umetniško izrezana glavna vrata, ki jim daleč naokoli ni enakih, so izpod njegovega dletiča. Iz vsakega umotvora diha vsa njegova duša in ljubezen, ki jo je do vsega gojil. Zdal pa je svoje življenjsko delo dovršil in odšel k nebeškemu mojstru po plačilo, ki ga je v občini meri zaslužil. Truplo tvoje mirno naj počiva, duša pa naj raj uživa... ker... le križ nam sveti govori, da zopet vidimo se nad zvezdami.

Gospodars tvo

Jugočeška. Jugoslovansko-češka tekstilna industrija d. d. Kranj je imela dne 29. julija 1938 svoj redni občni zbor. Cisti dobiček za l. 1937 izkazuje Din 4.955.792.07 od katerega se je preokazal znesek Din 5.000.000 — novemu ustanovljenemu rezervnemu zakladu za davčne rezerve. Ostanek po Din 1.955.792.07 pa je bil stavljen občnemu zboru na razpolago. Občni zbor je sklenil, da se znesek po Din 100.000.— preodkaze rednemu rezervnemu zakladu I, ostanek po Din 1.855.792.07 pa rezervnemu zakladu za davčne rezerve.

Na občnem zboru se je tudi poročalo o višini javnih dajatev in drugih plačil, ki so pomembne za družbeno delovanje.

Jugočeška je med drugim v poslovnem letu 1937 izplačala v gotovini na družbenem davku za avtonomnimi dokladi, na prometnem davku, na takšah, banovinskih in uslužbenkem davku Din 8.765.645.72 na carini in davku na svilo Din 7.150.000.— na socialnih dajatvah za bolniško blagajno in Pok. zavod Din 1.584.629.67 na plačih in mezdah Din 15.404.966.46 za železniški prevoz blaga Din 2.611.141.50

Skupaj Din 35.516.385.35

Delničarji so vzeli vsa poročila z odobravanjem na znanje ter sprejeli vse predloge soglasno.

Obrtništvo

RAZSTAVA OBLAČILNE STROKE
NA JESENICAH.

Združenje krojačev in krojačic na Jesenicah otvorilo v nedeljo, dne 7. avgusta t. l. prvo razstavo oblačilnih izdelkov! Obenem bo z otvoritvijo razstave to združenje proslavilo isti dan tudi 15 letnico obstoja. Otvoritev se bo pričela ob 10. uri dopoldne s slavnostnim občnim zborom združenja. Na tej razstavi bo razstavilo okrog 100 krojaških mojstrov in šivilj, enako število pa tudi vajencev. Pri razstavi bosta sodelovali tudi obrtni šoli z Bleda in Jesenic. Pester bo pogled na razstavne predmete od najfinjših, do najpreprostejših del. Poleg tega bo videti najstarejša gorenjska oblačila, ki so bila izdelana ročno, ko še ni bilo šivalnih strojev. Na tej razstavi se bodo obiskovalci seznanili o veliki razliki med konfekcijsko izdelavo in izdelavo solidnega ročnega dela.

Ker je taka svojevrstna prireditev velike važnosti za nadaljnji razvoj oblačilne stroke, priporočamo vsem, ki se zanimajo za obrtne razstave, da se je v čim večjem številu udeležijo in ogledajo, za krojače in šivilje pa je skoraj obvezno, da si to razstavo ogledajo. Važen je tak ogled tudi za vajence in pomočnike oblačilnih strok.

Kmetištvo

PRVI PLANŠARSKI POTOVALNI TEČAJ
NA GORENJSKEM.

Po dolgih letih zopet je okrajni kmetijski odbor v Kranju po vzgladu podobnih prireditev v alpskih deželah onstran meje priredil v dneih 23. in 24. t. m. prvi sistematično organizirani in izvedeni planšarski potovalni tečaj za zastopnike planšarstva in živinorejce kranjskega okraja.

Preko romantične Besnice po dolgi dokaj slabi cesti se je podalo dne 23. t. m. blizu 40 tečajnikov (med njimi naš splošno znani šenčurški župan Umnik, smledniški župan in predsednik Gorenjske živinorejske zveze Burgar, župan Jamnik iz Mavčič in predsednik okrajnega kmet. odbora, župana iz Besnice in od Sv. Katarine nad Trzičem, Papler in Godnov) na nad 800 m visoko gorsko vas Jamnik, katera v najvišji točki spaja Savsko in Selško dolino. Tu je imel tečajnike spremljajoči lomski župnik Sparhakl, kateri je sam vnet združeni in živinorejski veščak ter marljiv prosvetni delavec, ob 5. uri zjutraj v novi gorski kapelici sv. mašo. Tečajnikom sta se v Jamniku pridružila slučajno navzoča odlična gosta iz Kranja, župan Ceseň in odvetnik dr. Megušar.

Po izredno dolgih, sicer prijetno spremljivi hoji na vrh gorskega masiva Jelovce smo dospeli na določeno mesto tečaja, na Mošenjsko planino, kjer so nas že čakali predsednik in tajnik planine ter inšpektor agrarnih operacij, ing. Pirč.

Predsednik Jamnik je otvoril tečaj, dočim je kmet. referent svetnik Wernig pojasnil pomen in potrebo planšarskih potovalnih tečajev s posebnim ozirom na gorenjsko živinorejo. Tajnik Benedičič in inšpektor Pirč sta nato najprej na podlagi risb in načrtov na licu mesta pojasnila razvoj in ureditev vzornih planinskih pašnikov, nakar se je izvršil ogled Mošenjske planine s tozadevnimi vsestransko poučnimi razgovori, vprašanji in odgovori.

Ob vsesplošni zadovoljnosti je po zaključitvi tečaja, po nekoliko napornejšem prihodu v idilično, starodavno Kropo v izklesanih besedah izrazil predsednik g. Burgar v Domu konsulentnega društva svoje posebno veselje nad strokovnim in moralnim uspehom prvega planšarskega potovalnega tečaja, kateri se je hvalevredno in razveseljivo razlikoval od doslej pri nas prirejenih planšarskih praznikov in planšarskih veselice, kateri naj bi tvorili nekak temelj oz. osnovo za vse nadaljne podobne prireditve, za povzdigo pri nas še najbolj zaostale kmetijske panoge: planinskega pašništva, planšarstva in planinske živinoreje na Gorenjskem.

Na banovinski kmetijski šoli na Grmu pri Novem mestu se prične novo šolsko leto začetkom novembra 1958. Šola ma dva oddelka: letno in zimsko šolo. Letna šola traja eno leto, zimska pa dve zimi po 5 mesecev. To zimo, ki pride, se vrši samo II. tečaj. Letos se torej sprejemajo učenci samo v celoletno šolo.

Vsi učenci stanujejo v zavodu (internatu), kjer imajo vso oskrbo. Sprejemajo se pridni, dovolj nadarjeni sinovi kmečki staršev, ki bodo po končanem šolanju ostali na kmetiji.

Lastnoročno pisane prošnje za celoletno šolo, kolkovane z banovinskim kolkom za dan 10.— je poslati ravnateljstvu banovinske kmetijske šole na Grmu pri Novem mestu čimprej, najkasneje pa do 10. septembra t. l.

Prošnji je priložiti:

1. Krstni list,
2. domovnico,
3. zadnje šolsko spričevalo,
4. spričevalo o navedeni o onih prstih, ki

ne stopijo v zavod neposredno iz kake druge šole.

5. izjava staršev odnosno varuha (banovinski kolk za 4.— din), s katero se zavežejo plačati stroške šolanja.

6. obvezna izjava staršev ali varuha (banovinski kolk za 4.— din), ki reflektirajo na banovinsko ali kako drugo štipendijo iz javnih sredstev, da bo njih sin ali varovanec ostal pozneje na domači kmetiji, v nasprotnem slučaju pa, da povrnejo zavodu sprejeto podporo iz javnih sredstev.

7. uradno potrdilo občine o velikosti posestva, o davčnem predpisu ter družinskih in premoženjskih razmerah staršev (kakor številčno stanje družine, posebne razmere. Koliko rede konj, goveje živine, prašičev in pod).

Starost najmanj 16 let in najmanj z dobrim uspehom dovršena osnovna šola.

Pri vstopu v šolo napravijo učenci kratek sprejemni izpit iz slovenščine in računstva, katerega so oproščeni absolventi dveh ali več razredov meščanske šole, ali kake nižje srednje šole. Hkrati se preišče njih zdravstveno stanje po šolskem zdravniku. Mesečna oskrbina znaša od din 500.— do 75.—, po premoženjskih in družinskih razmerah prosilca in se plačuje mesečno vnaprej. Prosilci za banovinsko znižano mesto morajo priložiti pod 7) navedeno občinsko potrdilo o velikosti posestva in višini letnih davkov z navedbo družinskih in gospodarskih razmer.

ŠPORT

STRELSKE TEKME.

Kranjska strelska družina priredi v nedeljo dne 31. julija in dne 7. avgusta t. l. velike nagradne strelske tekme. Tekmovalo se bo od 8. uri zjutraj do 6. ure popoldne (ozir. dne 7. avgusta do 5. ure popoldne), s kratkim opoldanskim odmorom. Vsega bo okoli 50 lepih daril, ki bodo predstavljala vrednost okoli 2000 din. Streljalo se bo na sledeče tarče: 1.) Zmagovalna 200 m. Vsak tekmovalec odda 50 streljv (iz stoječega, klečegega in ležečega položaja brez naslona). Ponavljanje največ dvakratno. Zmagovalec dobi razen darila tudi diplomu in naslov „Najboljšega strelja Gorenjske za leto 1958“. Vseh diplom za to tarčo je 5 in 10 nagrad. 2.) „Splošna tarča“ na 150 m bo prišla v poštev posebno za one, ki na 200 m ne bi dosegli pomebnih uspehov. Streljanje bo brez vsake omejitve, tudi z naslonom dovoljeno. Borba na tej tarči utegne biti nad vse zanimiva, ker nudi tudi manj izvežbanim strelcem dosegljivost rezultatov. Vsak tekmovalec zamore dobiti le eno nagrado od obeh tarč, t. j. dotični, ki je dobil nagrado na „zmagovalni“, ne more dobiti darila tudi na „splošni“, akoravno bi dosegel prvo mesto, pač pa dobi diplomu, a pridobljena nagrada pripade naslednjemu najboljšemu strelcu. Ako bude dosežen sporazum s tuk. lovskim društvom, se postavi na 100 m tudi tarča „srnjak“ da bodo tudi naši lovci prišli na svoj račun. Tudi tekmovanje s flobertovkami, katerega vodstvo je iz prijaznosti prevzela marljiva odbornica gđ. Grabnerjeva, utegne biti jako zanimivo. Na teh tarčah bodo streljale dame na 20 krožno, a gospodje na 5 krožno. Mladini se dovoli streljanje na obeh tarčah. Strel stane za vojaško kakor tudi za flobert puško 1 din brez vpisnine.

Ekipam za prehodni pokal je dovoljeno tekmovanje samo v nedeljo na dan 31. julija popoldne. Izjema bi prišla v poštev le v konkretno upravičenih vzrokih, ker je naslednja nedelja 7. avgusta t. l. namenjena samo posameznim tekmovalcem. Vabimo vse, ki se zavedajo, kolikega vzgojnega pomena ima iz narodno obrambnega stališča streljanje v splošnem, a obenem nudi tudi prav prijetno zabavo vsakomur, ki si želi v miru v prijetnem gozdnem zatišju zraven šumeče reke Save preživeti par lepih uric. Na svidenje vsi!

MALI OGLASI

Za vsako besedo v malih oglasih se plača 0:50 D. Najmanjši znesek je 6 Din

Važno! Modroce, otomane, spalne divane i. t. d. izdeluje solidno in po nizki ceni BERNARD MAKŠ, tapetnik Na skali 5 (v hiši g. Šipica).

Ugodno se prodaja skoro nova hiša z vrtno (skupni prostor približno 500 m²), četrt ure od mesta. Poizve se v upravi.

Opremljeno sobo z 2 posteljama, zračno, v mestu iščem za 15. avgust. Ponudbe na Kokalj, Stara pošta.

Prodajam psa, dobrega čuvaja. Savski breg 19.

Vina

iz Centralne vinarne v Ljubljani, Frankopanska ulica 11, bodo zadovoljila Vase pivce najbolj!

Sobo-črkoslikar, pleskar in ličar
Grebenšek Josip
je otvoril novo
specialno trgovino
barv — lakov — čopičev
v Kranju

Vidovdanska c. 6. (v hiši tiskarne „Sava“)

in se priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela ter nakup vseh potrebščin po zmernih cenah.

Vedno v zalogi
žive ribe in raki.

Hotel „Stara pošta“, Kranj

NABORNIKI!

Ne pozabite se za spomin
na n u b o r fotografirati.
Tudi „škarte“ dobrodošle!

FOTO JUG, - KRANJ

Geod. Babnik Filip

avtorizirani civilni geometer
in zapriseženi sodni izvedenec
je od pri

geometersko pisarno

in izvršuje vsa v to stroko spadajoča dela kot: parcelacijo, določitve meja po mapi, ureditev spornih meja, gospodarske načrte, nivalacije itd.

Pisarna: **Savski breg**
gostina „pri ZORCU“

Kdor zida hišo,

sebi ali drugim, mu zasteklim stavbo poceni in solidno ali dam samo šipe točno po merah prirezane. Mizarji pri šipah pust. Na zalogi imam vedno stekleno opeko vseh vrst.

Hlebš — Kranj

Za ženine! Za neveste!

Ure, zlatnina,
in druga darila
pri Rangusu v Kranju
se bodo dobila!

B. RANGUS

zlatar in sodni cenilec v Kranju

Zlato in srebro kupujem po
najvišji dnevni ceni!

Jako važno!

KOLESA

samo prvovrstnih znamk se
dobe pri tvrdki

IGNAC MAJNIK

KRANJ, Glavni trg.

Cene koles sem znižal, obenem pa je vsak
kupec zavarovan za vsoto 20.000 din.

Enoletno jamstvo!

HRANILNICA in POSOJILNICA v KRANJU

(Ljudski dom) r. z. z n. z.

Sprejema hranilne vloge in tudi vloge na tekoči račun. — Hranilne vloge se lahko vplačujejo tudi potom poštne hranilnice in so vlagateljem tozadevne položnice na razpolago.

**Hranilne vloge se obrestujejo
po dogovoru in se izplačujejo
vsak čas brez napovedi.**

Hranilne vloge se obrestujejo najugodneje.